

230. Vijfde Houtens dictée (auteur: Rogier Wiercx)

Waarden en normen

Verslonzen onze normen, gaan onze waarden teloor? Is Nederlands morele peil catastrofaal onder NAP gezakt? Minister-president Balkenende vindt van wel en vele anderen delen zijn mening, getuige de duizenden hits op Google.

Een nieuw ethisch reveil is nodig, vindt de christendemocraat. Dus startte hij op internet zijn normen-en-waardendebat met een appel op alle Nederlanders. Herstel én besef van normen en waarden acht JP van zo'n eminent belang, dat hij tv-makers aanspoort om er een soapserie over te creëren, want de actieradius van de regering reikt niet verder dan Postbus 51-spotjes.

Voor de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid is dit debat ook een serieuze queeste. Te veel focussen op religieuze waardestelsels is daarbij inadequaar, meent de WRR. De Raad vindt dat het om meer gaat dan etiketten plakken op grond van Bijbel of Koran, zoals fanatici doen.

Dat geeft het debat een te hoog hoofddoekjesgehalte, terwijl het bij normen en waarden toch zou moeten gaan over de wezenlijke kwestie van wat ons allen bindt in deze West-Europese delta.

Ook op lokaal niveau woedt het wormen-en-madedebat, zoals Kees van Kooten het heeft gedoopt. Sommigen maken er een karikatuur van en steggelen consequent over de altijd durende hondenpoepproblematiek.

Anderen raken hogelijk geïrriteerd door kleurrijke graffiti, antisociaal gedrag of het zogenaamde slappeknieënbeleid van weifelende wethouders. Kunnen straatbarbecues zomaar? Tot hoe laat mag overlast gevende muziek uit horeca-inrichtingen schallen?

Gouda heeft – heel interessant – tien gouden stadsregels met gedragsnormen geproclameerd. Een daarvan luidt: 'Intimiderend rondhangen is asociaal'.

Misschien wordt het ook in Houten tijd voor zo'n gedragscode of stadsetiquette, want menig brommertje van snackkoeriers houdt zich aan God noch gebod: die blagen manoeuvreren wheelend over woonerven.

Ook het destructieve spoor dat halfstonede Chipolatabezoekers elk weekeinde achterlaten in het Oude Dorp lijkt een actueel etiquettethema.

Maar let op: een Houtens normendebat is geen panacee voor veelvoorkomende criminaliteit of onwelvoeglijk gedrag van enkele diehards die rigoureuze zelf wel uitmaken wat ze doen.

Daar zijn de Halt-projecten voor en het lik-op-stukbeleid van de heilige hermandad. Een volwassen discussie focust op de kwestie of Houtenaren bereid zijn tot consensus en compromissen in het dagelijkse samenleven.

Laat je motor niet minutenlang stationair draaien, zet geen kaduke boxspring naast de minicontainer, praat als buren pietluttige conflictjes uit voor het reuzenruzies worden. Zoiets.

Er bestaat tegenwoordig een grote subculturele variëteit aan leefstijlen. Niet iedereen billijkt nog de oer-Hollandse tegeltjeswijsheden. Leefregels zijn anno 2004 dan ook geen korset voor sociale controle.

De essentiële vraag luidt of alle Houtenaren rekening willen houden met anderen en of zij elkaar daarop tactvol aanspreken.